

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

**Кафедра теорії і методики фізичної культури
та спортивних дисциплін**

Дразіна Є. В.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

*для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)*

Одеса – 2023

*Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол №12 від 25 травня 2023 р.)*

Рецензенти:

І. Л. Ганчар – доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичного виховання і спорту Національного університету «Одеська політехніка».

С. О. Ігнатенко – доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Дразіна Є. В.

Методичні рекомендації проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни: «Організаційно-управлінська діяльність у закладах освіти»: методичні рекомендації. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 26 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Організаційно-управлінська діяльність у закладах освіти» містять плани проведення, зміст практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, питання до заліку, приблизну тематику індивідуального навчально-дослідного завдання та методичні рекомендації щодо їх виконання.

Рекомендовано для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних під час навчання.

© Університет Ушинського, 2023

© Дразіна Є. В.

ЗМІСТ

1.	Пояснювальна записка.....	4
2.	Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.1	Теми лекційних занять.....	6
2.2	Методичні рекомендації до проведення практичних занять.....	8
2.3	Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.....	13
3.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	17
4.	Критерії оцінювання.....	19
5.	Питання до самоконтролю.....	22
6.	Список рекомендованої літератури.....	25

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Організаційно-управлінська діяльність у закладах освіти в сучасних умовах є професійною поліфункціональною, полідіяльнісною зміст якої виходить за межі педагогічних знань і потребує оволодіння знаннями й уміннями суміжних галузей наук з управління. Водночас практика свідчить про недостатню готовність керівників навчальних закладів до професійної управлінської діяльності та відсутність у багатьох з них необхідної управлінської компетентності. Відповідно виникає низка протиріч між: сучасними вимогами до управління навчальним закладом і наявним рівнем управлінської компетентності керівників; намаганням керівника підвищити рівень управлінської компетентності та відсутністю науково-методичного забезпечення цієї діяльності.

У Національній стратегії розвитку освіти в Україні пріоритетним завданням визнано професійну підготовку компетентних менеджерів системи освіти, формування управлінців нової генерації, здатних мислити і діяти системно, у тому числі в кризових ситуаціях, приймати управлінські рішення в будь-яких сферах діяльності, ефективно використовувати наявні ресурси.

Дані методичні рекомендації містять теоретичні та методичні матеріали, які допоможуть студентам спеціальності Середня освіта (Фізична культура) краще опанувати навчальну дисципліну «Організаційно-управлінська діяльність у закладах освіти» та в подальшому бути ефективними керівниками.

Метою навчальної дисципліни «Організаційно-управлінська діяльність у закладах освіти» є забезпечити майбутніх фахівців з фізичного виховання теоретичними знаннями про основні функції і систему організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти та сформувати практичні вміння управління у сфері фізичного виховання і спорту.

Реалізація мети забезпечує досягнення результатів навчання за програмою дисципліни завдяки відповідному навчальному змісту.

Основні **завдання** дисципліни «Організаційно-управлінська діяльність у закладах освіти» полягають у формуванні готовності до:

- впровадження у практичну діяльність системи знань про організаційно-управлінську діяльність у закладах освіти;
- ознайомлення з основними поняттями про організаційно-управлінську діяльність у закладах освіти;
- оволодіння навичками впровадження організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти.

Очікувані результати вивчення дисципліни.

знати :

- нові підходи у в цілях, завданнях, загальних принципах, засобах і методах організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти;
- сучасні аспекти організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти;
- види правового регулювання праці робітників закладів освіти;
- особливості використання механізмів утворення організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти.

вміти:

- використовувати отриманні знання на практиці при плануванні та прогнозуванні розвитку закладів освіти;
- підбирати на практиці і використовувати найефективніші методи обліку і контролю, працювати з інформацією;
- організовувати життєдіяльність колективу навчального закладу на забезпечення різнобічного розвитку зростаючої особистості;
- забезпечувати державно-громадське управління освітою і навчальним закладом;
- вміло здійснювати комунікації із суб'єктами та об'єктами управління.

**ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗДОБУВАЧ
ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ:**

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1. Загальні основи управління загальноосвітнім навчальним закладом

Тема 1. Поняття про науку управління. Менеджмент в освіті. З історії виникнення управління. Загальні основи управління й керівництва освітою та школою. Принципи управління освітою та школою. Методи управління.

Тема 2. Наглядова та піклувальна рада загальноосвітнього навчального закладу. Педагогічна рада школи та підвищення її ролі в удосконаленні навчально-виховного процесу. Нарада при директорові. Батьківський комітет.

Тема 3. Внутрішньошкільне керівництво навчально-виховним процесом. Зміст керівництва навчально-виховним процесом. Основні складові елементи процесу управління навчально-виховною роботою в школі. Відвідування та аналіз уроку й виховного заходу.

Тема 4. Основні обов'язки адміністративно-управлінського персоналу школи. Інформаційне забезпечення управління школою. Оптимізація соціально-психологічного мікроклімату в педагогічному колективі. Орієнтовний перелік основних наказів керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Тема 5. Планування роботи загальноосвітнього навчального закладу. Основні вимоги до планування роботи загальноосвітнього навчального закладу. Перспективне планування роботи загальноосвітнього навчального закладу. Річний план роботи загальноосвітнього навчального закладу. Календарний план роботи загальноосвітнього навчального закладу. Планування роботи керівників загальноосвітнього навчального закладу. Планування навчально-виховної роботи педагогів. Планування роботи класного керівника. Розклад уроків.

Тема 6. Організація методичної роботи в школі. Завдання та значення методичної роботи. Організація методичної роботи на діагностичній основі. Форми методичної роботи. Нетрадиційні форми методичної роботи. Робота колективу загальноосвітнього навчального закладу над єдиною педагогічною проблемою.

Змістовний модуль 2. Виявлення, вивчення, узагальнення й упровадження передового педагогічного досвіду.

Тема 7. Сутність передового педагогічного досвіду. Виявлення передового педагогічного досвіду. Методи вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду. Технологія впровадження передового педагогічного досвіду.

Тема 8. Контрольно-аналітична діяльність шкільної адміністрації. Основні завдання внутрішньошкільного контролю. Здійснення контролю за виконанням нормативних, директивних документів, навчальних програм, веденням шкільної документації. Організація контролю за якістю навчальних досягнень учнів. Вивчення стану викладання основ наук. Контроль за організацією виховної роботи в школі. Оформлення результатів внутрішньошкільного контролю. Деякі питання оптимізації внутрішньошкільного контролю.

Тема 9. Педагогічні працівники загальноосвітнього навчального закладу. Учитель – головна фігура обновлюваної національної школи. Професійні якості педагога. Педагогічні працівники, їх права та обов’язки. Особливості діяльності класного керівника, соціального педагога, практичного психолога, педагога-організатора. Атестація та сертифікація педагогічних працівників.

Тема 10. Спільна діяльність школи, сім’ї та громадськості. Координація спільної діяльності школи, сім’ї та громадськості. Педагогічна культура сучасної української сім’ї. Гармонізація стосунків учителя та батьків. Організація педагогічної підготовки батьків до виховання дітей. Використання виховного потенціалу громадських організацій.

Тема 11. Навчально-педагогічна документація та вимоги до її ведення в загальноосвітньому навчальному закладі. Документування діяльності школи. Перелік обов’язкової ділової документації та терміни її зберігання. Основна фінансово-господарська документація.

Тема 12. Матеріально-технічна база, фінансування та художнє оформлення школи. Матеріально-технічна база загальноосвітнього навчального закладу. Художнє оформлення навчального закладу. Фінансово-господарська діяльність школи. Заробітна плата педагогічних працівників загальноосвітньої школи.

2.2 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми Форма заняття
1	<i>Дискусія «Поняття про науку управління».</i>
2	<i>Круглий стіл «Наглядова та піклувальна рада загальноосвітнього навчального закладу».</i>
3	<i>Вирішення практичних завдань «Внутрішньошкільне керівництво навчально-виховним процесом».</i>
4	<i>Вирішення практичних завдань «Основні обов’язки адміністративно-управлінського персоналу школи».</i>
5	<i>Тренінг «Планування роботи загальноосвітнього навчального закладу».</i>
6	<i>Тренінг «Організація методичної роботи в школі».</i>
7	<i>Дискусія «Сутність передового педагогічного досвіду».</i>

8	<i>Вирішення практичних завдань «Контрольно-аналітична діяльність шкільної адміністрації».</i>
9	<i>Дискусія «Педагогічні працівники загальноосвітнього навчального закладу».</i>
10	<i>Вирішення практичних завдань «Спільна діяльність школи, сім'ї та громадськості».</i>
11	<i>Тренінг «Навчально-педагогічна документація та вимоги до її ведення в загальноосвітньому навчальному закладі».</i>
12	<i>Вирішення практичних завдань «Матеріально-технічна база, фінансування та художнє оформлення школи».</i>

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Дискусія «Поняття про науку управління».

Питання до обговорення:

1. Поняття про науку управління. Менеджмент в освіті.
2. З історії виникнення управління.
3. Принципи управління освітою та школою.

Практичне завдання:

1. Визначте загальні основи управління й керівництва освітою та школою.
2. Назвіть, що включають в себе методи управління.

Тема 2. Круглий стіл «Наглядова та піклувальна рада загальноосвітнього навчального закладу».

Питання до обговорення:

1. Наглядова та піклувальна рада загальноосвітнього навчального закладу.
2. Педагогічна рада школи.

Практичне завдання:

1. Назвіть функції наради при директорові та батьківського комітету.
2. Визначте роль педагогічної ради в удосконаленні навчально-виховного процесу.

Тема 3. Вирішення практичних завдань «Внутрішньошкільне керівництво навчально-виховним процесом».

Питання до обговорення:

1. Внутрішньошкільне керівництво навчально-виховним процесом.

2. Зміст керівництва навчально-виховним процесом.

Практичне завдання:

1. Відвідування та аналіз уроку й виховного заходу.

2. Опишіть основні складові елементи процесу управління навчально-виховною роботою в школі.

Тема 4. Вирішення практичних завдань «Основні обов'язки адміністративно-управлінського персоналу школи».

Питання до обговорення:

1. Інформаційне забезпечення управління школою.

2. Орієнтовний перелік основних наказів керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Практичне завдання:

1. Визначте шляхи оптимізації соціально-психологічного мікроклімату в педагогічному колективі.

Тема 5. Тренінг «Планування роботи загальноосвітнього навчального закладу».

Питання до обговорення:

1. Поняття планування, його види та зміст.

2. Поняття контролю в процесі фізичного виховання.

3. Значення контролю, його види та зміст.

Практичне завдання:

1. Зробіть аналіз річного плану роботи загальноосвітнього навчального закладу.

2. Зробіть аналіз календарного плану роботи загальноосвітнього навчального закладу.

3. Зробіть аналіз планування роботи керівників загальноосвітнього навчального закладу, навчально-виховної роботи педагогів, планування роботи класного керівника, розклад уроків.

Тема 6. Тренінг «Організація методичної роботи в школі».

Питання до обговорення:

1. Організація методичної роботи в школі.
2. Організація методичної роботи на діагностичній основі.
3. Нетрадиційні форми методичної роботи.

Практичне завдання:

1. Визначте форми методичної роботи.
2. Охарактеризуйте роботу колективу загальноосвітнього навчального закладу над єдиною педагогічною проблемою.
3. Назвіть завдання та значення методичної роботи.

Тема 7. Дискусія «Сутність передового педагогічного досвіду».

Питання до обговорення:

1. Виявлення передового педагогічного досвіду.
2. Методи вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду.

Практичне завдання:

1. Проаналізувати технологію впровадження передового педагогічного досвіду.

Тема 8. Вирішення практичних завдань «Контрольно-аналітична діяльність шкільної адміністрації».

Питання до обговорення:

1. Контрольно-аналітична діяльність шкільної адміністрації.
2. Основні завдання внутрішньшкільного контролю.
3. Здійснення контролю за виконанням нормативних, директивних документів, навчальних програм, веденням шкільної документації роботи в школі.

Практичне завдання:

1. Оформлення результатів внутрішньшкільного контролю.
2. Рішення питань оптимізації внутрішньшкільного контролю.

Тема 9. Дискусія «Педагогічні працівники загальноосвітнього навчального закладу».

Питання до обговорення:

1. Педагогічні працівники загальноосвітнього навчального закладу.
2. Визначення функцій учителя, як головної фігури обновлюваної національної школи.
3. Визначення професійних якостей педагога. Педагогічні працівники, їх права та обов'язки.

Практичне завдання:

1. Визначте особливості діяльності класного керівника, соціального педагога, практичного психолога, педагога-організатора.
2. Як відбувається атестація та сертифікація педагогічних працівників.

Тема 10. Вирішення практичних завдань «Спільна діяльність школи, сім'ї та громадськості».

Питання до обговорення:

1. Доведіть специфіку координації спільної діяльності школи, сім'ї та громадськості.

Практичне завдання:

1. Сформулюйте педагогічну культуру сучасної української сім'ї.
2. Визначте шляхи гармонізації стосунків учителя та батьків; організації педагогічної підготовки батьків до виховання дітей.
3. Як використовуються виховний потенціал громадських організацій?

Тема 11. Тренінг «Навчально-педагогічна документація та вимоги до її ведення в загальноосвітньому навчальному закладі».

Питання до обговорення:

1. Документування діяльності школи.
2. Основна фінансово-господарська документація.

Практичне завдання:

1. Перелік обов'язкової ділової документації та терміни її зберігання.

Тема 12. Вирішення практичних завдань «Матеріально-технічна база, фінансування та художнє оформлення школи».

Питання до обговорення:

1. З'ясувати матеріально-технічну базу загальноосвітнього навчального закладу.
2. Художнє оформлення навчального закладу.

Практичне завдання:

1. Схарактеризуйте фінансово-господарську діяльність школи.
2. Заробітна плата педагогічних працівників загальноосвітньої школи.

2.3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Дискусія «Поняття про науку управління».

Питання до самостійної роботи:

Поняття про науку управління.

Менеджмент в освіті.

З історії виникнення управління.

Завдання до самостійної роботи:

Опишіть загальні основи управління й керівництва освітою та школою.

Назвіть принципи управління освітою та школою.

Схарактеризуйте методи управління.

Тема 2. Круглий стіл «Наглядова та піклувальна рада загальноосвітнього навчального закладу».

Питання до самостійної роботи:

Наглядова та піклувальна рада загальноосвітнього навчального закладу. Педагогічна рада школи та підвищення її ролі в удосконаленні навчально-виховного процесу.

Завдання до самостійної роботи:

Описати діяльність наради при директорові та батьківського комітету.

Тема 3. *Вирішення практичних завдань* «Внутрішньошкільне керівництво навчально-виховним процесом».

Питання до самостійної роботи:

Внутрішньошкільне керівництво навчально-виховним процесом.

Зміст керівництва навчально-виховним процесом.

Основні складові елементи процесу управління навчально-виховною роботою в школі.

Завдання до самостійної роботи:

Відвідування та аналіз уроку й виховного заходу.

Тема 4. *Вирішення практичних завдань* «Основні обов'язки адміністративно-управлінського персоналу школи».

Питання до самостійної роботи:

Основні обов'язки адміністративно-управлінського персоналу школи.

Інформаційне забезпечення управління школою.

Оптимізація соціально-психологічного мікроклімату в педагогічному колективі.

Завдання до самостійної роботи:

Надайте орієнтовний перелік основних наказів керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Тема 5. *Тренінг* «Планування роботи загальноосвітнього навчального закладу».

Питання до самостійної роботи:

Планування роботи загальноосвітнього навчального закладу.

Основні вимоги до планування роботи загальноосвітнього навчального закладу.

Перспективне планування роботи загальноосвітнього навчального закладу.

Річний план роботи загальноосвітнього навчального закладу.

Календарний план роботи загальноосвітнього навчального закладу.

Планування роботи керівників загальноосвітнього навчального закладу.

Завдання до самостійної роботи:

Опишіть планування навчально-виховної роботи педагогів.

Опишіть планування роботи класного керівника.

Скласти розклад уроків.

Тема 6. Тренінг «Організація методичної роботи в школі».

Питання до самостійної роботи:

Організація методичної роботи в школі.

Завдання та значення методичної роботи.

Організація методичної роботи на діагностичній основі.

Форми методичної роботи.

Завдання до самостійної роботи:

Опишіть нетрадиційні форми методичної роботи.

Схарактеризуйте роботу колективу загальноосвітнього навчального закладу над єдиною педагогічною проблемою.

Тема 7. Дискусія «Сутність передового педагогічного досвіду».

Питання до самостійної роботи:

Виявлення передового педагогічного досвіду.

Методи вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду.

Завдання до самостійної роботи:

Опишіть технологію впровадження передового педагогічного досвіду.

Тема 8. Вирішення практичних завдань «Контрольно-аналітична діяльність шкільної адміністрації».

Питання до самостійної роботи:

Основні завдання внутрішньшкільного контролю.

Здійснення контролю за виконанням нормативних, директивних документів, навчальних програм, веденням шкільної документації.

Організація контролю за якістю навчальних досягнень учнів.

Вивчення стану викладання основ наук.

Контроль за організацією виховної роботи в школі.

Завдання до самостійної роботи:

Зробить оформлення результатів внутрішньошкільного контролю.

Наведіть приклади деяких питань оптимізації внутрішньошкільного контролю.

Тема 9. Дискусія «Педагогічні працівники загальноосвітнього навчального закладу».

Питання до самостійної роботи:

Учитель – головна фігура обновлюваної національної школи.

Професійні якості педагога.

Педагогічні працівники, їх права та обов'язки.

Особливості діяльності класного керівника, соціального педагога, практичного психолога, педагога-організатора.

Завдання до самостійної роботи:

Атестація та сертифікація педагогічних працівників.

Тема 10. Вирішення практичних завдань «Спільна діяльність школи, сім'ї та громадськості».

Питання до самостійної роботи:

Координація спільної діяльності школи, сім'ї та громадськості.

Педагогічна культура сучасної української сім'ї.

Гармонізація стосунків учителя та батьків.

Завдання до самостійної роботи:

Визначте організацію педагогічної підготовки батьків до виховання дітей.

Схарактеризуйте виховний потенціал громадських організацій.

Тема 11. Тренінг «Навчально-педагогічна документація та вимоги до її ведення в загальноосвітньому навчальному закладі».

Питання до самостійної роботи:

Навчально-педагогічна документація та вимоги до її ведення в загальноосвітньому навчальному закладі.

Документування діяльності школи.

Завдання до самостійної роботи:

Перелік обов'язкової ділової документації та терміни її зберігання.

Визначте основну фінансово-господарську документацію.

Тема 12. Вирішення практичних завдань «Матеріально-технічна база, фінансування та художнє оформлення школи».

Питання до самостійної роботи:

Матеріально-технічна база загальноосвітнього навчального закладу.

Художнє оформлення навчального закладу.

Завдання до самостійної роботи:

Опишіть фінансово-господарську діяльність школи.

Визначте заробітну плату педагогічних працівників загальноосвітньої школи.

3. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

№ з/п	Тематика	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Еволюція теорій освітнього менеджменту.	10	10
2.	Становлення та розвиток освітнього менеджменту в Україні.		
3.	ЗВО як об'єкт і суб'єкт управління.		
4.	Функції управлінської діяльності менеджера освітньої установи.		
5.	Фактори ефективного управління людськими ресурсами в галузі освіти.		
6.	Система менеджменту якості як засіб підвищення ефективності процесу надання освітніх послуг.		
7.	Мотивація як функція управління професорсько-викладацьким складом ЗВО.		
8.	Інноваційні управлінські теорії в освіті.		
9.	Маркетингова діяльність менеджера освітнього закладу.		
10.	Проблеми формування та розвитку організаційної культури у навчальному закладі.		
11.	Сучасні підходи до управління фінансовою діяльністю закладів вищої освіти.		

12.	Вплив автономії на зміну управлінських функцій керівного апарату ЗВО.		
13.	Впровадження інноваційних технологій в управління освітнім закладом.		
14.	Управління інноваційною діяльністю в навчальному закладі.		
15.	Роль бренд-менеджменту в системі управління навчальним закладом.		
16.	Управління процесами підвищення кваліфікації та атестація наукових кадрів.		
17.	Взаємозв'язок управлінських функцій в освітніх закладах.		
18.	Особливості планування організації навчальної діяльності у закладах вищої освіти.		
19.	Формування місії і стратегії розвитку навчального закладу.		
20.	Особливості реалізації основних функцій освітнього менеджменту.		
21.	Моніторингова система освітнього менеджменту.		
22.	Роль інформаційних технологій в управлінні навчальним закладом.		
23.	Роль стратегічного планування у діяльності освітньої організації.		
24.	Управління якістю діяльності освітнього закладу.		
25.	Модель сучасного менеджера-професіонала в освіті.		
Разом		10	10

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есе і тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання підсумкового контролю (екзамену)

Для навчальної дисципліни «Організаційно-управлінська діяльність у закладах освіти» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку, студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 А)	Здобувач демонструє ґрунтовні знання навчального матеріалу, що відображають нові підходи у цілях, завданнях, загальних принципах, засобах і методах організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; сучасні аспекти організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; види правового регулювання праці робітників закладів освіти; особливості використання механізмів утворення організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти. На високому рівні вміє використовувати отриманні знання на практиці при плануванні та прогнозуванні розвитку закладів освіти; підбирати на практиці і використовувати найефективніші методи обліку і контролю, працювати з інформацією; організовувати життєдіяльність колективу навчального закладу на забезпечення різнобічного розвитку зростаючої особистості; забезпечувати державно-громадське управління освітою і навчальним закладом; вміло здійснювати комунікації із суб'єктами та об'єктами управління.

Добре (82-89 В)	Здобувач демонструє знання навчального матеріалу, що відображають нові підходи у цілях, завданнях, загальних принципах, засобах і методах організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; сучасні аспекти організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; види правового регулювання праці робітників закладів освіти; особливості використання механізмів утворення організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти. У цілому вміє використовувати отриманні знання на практиці при плануванні та прогнозуванні розвитку закладів освіти; підбирати на практиці і використовувати найефективніші методи обліку і контролю, працювати з інформацією; організовувати життєдіяльність колективу навчального закладу на забезпечення різнобічного розвитку зростаючої особистості; забезпечувати державно-громадське управління освітою і навчальним закладом; вміло здійснювати комунікації із суб'єктами та об'єктами управління.
Добре (74-81 С)	Здобувач володіє знаннями з навчального матеріалу, що відображають нові підходи у цілях, завданнях, загальних принципах, засобах і методах організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; але не завжди може виділити сучасні аспекти організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; види правового регулювання праці робітників закладів освіти; особливості використання механізмів утворення організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти. При виконанні практичних завдань: не завжди вміє використовувати отриманні знання на практиці при плануванні та прогнозуванні розвитку закладів освіти; підбирати на практиці і використовувати найефективніші методи обліку і контролю, працювати з інформацією; організовувати життєдіяльність колективу навчального закладу на забезпечення різнобічного розвитку зростаючої особистості; забезпечувати державно-громадське управління освітою і навчальним закладом; вміло здійснювати комунікації із суб'єктами та об'єктами управління.
Задовільно (64-73 D)	Здобувач має уявлення про основні поняття навчального матеріалу, що відображають нові підходи у цілях, завданнях, загальних принципах, засобах і методах організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; сучасні аспекти організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; види правового регулювання праці робітників закладів освіти; особливості використання механізмів утворення організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти. При виконанні практичних завдань орієнтується у напрямі вирішення завдань не завжди вміє використовувати

	отриманні знання на практиці при плануванні та прогнозуванні розвитку закладів освіти; підбирати на практиці і використовувати найефективніші методи обліку і контролю, працювати з інформацією; організовувати життєдіяльність колективу навчального закладу на забезпечення різнобічного розвитку зростаючої особистості; забезпечувати державно-громадське управління освітою і навчальним закладом; вміло здійснювати комунікації із суб'єктами та об'єктами управління.
Задовільно (60-63 E)	Здобувач має часткові знання, що відображають нові підходи у цілях, завданнях, загальних принципах, засобах і методах організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; сучасні аспекти організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти; види правового регулювання праці робітників закладів освіти; особливості використання механізмів утворення організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти. Виконання практичних завдань формалізоване: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння логіки процесу. Має значні труднощі у використанні отриманих знань на практиці при плануванні та прогнозуванні розвитку закладів освіти; підбирати на практиці і використовувати найефективніші методи обліку і контролю, працювати з інформацією; організовувати життєдіяльність колективу навчального закладу на забезпечення різнобічного розвитку зростаючої особистості; забезпечувати державно-громадське управління освітою і навчальним закладом; вміло здійснювати комунікації із суб'єктами та об'єктами управління.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанував менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни у зв'язку з чим усні відповіді часткові, не обґрунтовані. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує припускаючись грубих помилок, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання, уміння та навички. Здобувач не допускається до заліку та проходить повторне вивчення дисципліни.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
(ЗАЛІК)**

Поточний контроль			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом	0-16	0-100
Тема 1	0-7	0-84		
Тема 2	0-7			
Тема 3	0-7			
Тема 4	0-7			
Тема 5	0-7			
Тема 6	0-7			
Тема 7	0-7			
Тема 8	0-7			
Тема 9	0-7			
Тема 10	0-7			
Тема 11	0-7			
Тема 12	0-7			

5. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте, в чому полягає організаційно-управлінської діяльності у закладах освіти.
2. Поясніть, які фактори обумовлюють необхідність управління організацією.
3. Розкрийте особливості управлінської праці.
4. Доведіть правомірність оцінювання управління як мистецтва.
5. Розкрийте сучасну концепцію розвитку управління в освіті.
6. Визначте основні протиріччя та проблеми управління сучасним закладом освіти.
7. Назвіть напрями удосконалення управлінської діяльності.
8. Схарактеризуйте концептуальні здібності керівника.
9. Схарактеризуйте комунікативні здібності керівника.
10. Схарактеризуйте технічні здібності керівника.
11. Поясніть особливості моделі «керівник-господарник».
12. Поясніть особливості моделі «керівник-дослідник».
13. Поясніть особливості моделі «керівник-педагог».

14. Поясніть особливості моделі «керівник-менеджер».
15. Схарактеризуйте соціальні вимоги до керівника.
16. Схарактеризуйте моральні вимоги до керівника.
17. Схарактеризуйте комунікативні вимоги до керівника.
18. Схарактеризуйте ділові вимоги до керівника.
19. Розкрийте особливості ознак успішності за М. Вудвоком та М. Френсісом.
20. Розкрийте основні обмеження для керівника за М. Вудвоком та М. Френсісом.
21. Проведіть дослідження за методикою М. Вудвока та М. Френсіса та встановіть рівень власної готовності до управління. Виявіть проблеми та розробіть заходи щодо їх вирішення.
22. Зіставте погляди різних вчених на поняття «менеджмент», «управління», «керівництво».
23. Змалюйте на поясніть принципову схему управління навчальним закладом.
24. Назвіть загальні та конкретні цілі управлінської діяльності.
25. Назвіть та схарактеризуйте основні закони та закономірності освітнього менеджменту.
26. Назвіть властивості суб'єкта і об'єкта управління, розкрийте сутність відносин між ними.
27. Розкрийте поняття і сутність принципів освітнього менеджменту.
28. На основі наукової літератури зробіть класифікацію функцій управління за різними ознаками.
29. На основі наукової літератури здійсніть класифікацію методів управління.
30. Поясніть, чому функції є основною категорією менеджменту.
31. Поясніть, чому менеджмент може бути поданий у вигляді процесу управління.

32. Розкрийте суть управлінського циклу.
33. Схарактеризуйте методи аналітичної діяльності керівника.
34. Поясніть процес декомпозиції мети як основу функції планування.
35. Розкрийте вимоги до формулювання цілей.
36. Поясніть логіку та взаємозв'язок етапів планування.
37. Поясніть, у чому різниця між термінами «організація» і «організовування».
38. Розкрийте особливості попереднього, поточного та підсумкового видів контролю.
39. Поясніть відмінності між контролем, перевіркою, обліком, оцінюванням.
40. Розкрийте взаємозв'язки функції регулювання з іншими загальними функціями управління.
41. Здійсніть процедуру декомпозиції мети управління (на конкретному прикладі системи, процесу діяльності). Обґрунтуйте, які проблеми та як можна вирішити у такий спосіб.
42. Розкрийте можливості моделювання в системі методів управління.
43. На основі наукової літератури встановіть особливості навчального закладу як системи.
44. Поясніть, в чому полягає синергізм системи «навчальний заклад».
45. Розкрийте адаптивність як характерну рису системи «навчальний заклад».
46. Поясніть, в чому полягає відкритість системи «навчальний заклад».
47. Розкрийте за Ю.К. Конаржевським особливості управління навчальним закладом як системою.
48. З'ясуйте склад системи «навчальний заклад» й взаємозв'язок між її елементами.

49. Розкрийте сутність закону досягнення цілей, як одного із законів розвитку систем.

50. Розкрийте сутність закону критичної маси управління, як одного із законів розвитку систем.

51. Здійснити аналіз системи «навчальний заклад» (за місцем навчання, роботи).

52. Здійснити аналіз системи управління навчальним закладом (за місцем навчання, роботи).

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Боднар О.С. Менеджмент педагогічного персоналу закладу загальної середньої освіти. Тернопіль: *Крок*, 2021. 380 с.

2. Лунячек В. Е. Педагогічний менеджмент: навчальний посібник. 2-е вид., випр. Х. : *Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр»*, 2015. 512 с.

3. Мармаза О. І. Інноваційний менеджмент. Х.: *ТОВ «Планета-принт»*, 2016. 197 с.

4. Коберник О. М. Менеджмент в освіті : навч. посіб. 3-тє вид. Умань : *ВПЦ «Візаві»*, 2017. 242 с

Допоміжна

1. Безтелесна Л. І. Суть та чинники впливу на конкурентоспроможність вищих навчальних закладів. *Економіка і суспільство*. 2017. №9. С. 145–151.

2. Боднар О. С. Технології оцінювання якості освіти // *Якість університетської освіти: актуальні питання теорії і практики: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ*, 2016. 520 с.

3. Єльнікова Г. В., Борова Т. А., Рябова З. В. Адаптивне управління: міжгалузеві зв'язки, науково-прикладний аспект: Кол. Монографія. Х.: *Мачулін*, 2017. 440 с.

4. Задорожна-Княгницька Л. В. Деонтологічна підготовка менеджерів освіти в університетах: *теорія і практика*: монографія. Маріуполь, 2017. 372 с.

5. Мацусита К. Філософія менеджмента *Издательство: «Альпина Паблишер»* 2016 г. 273 с.

livelib.ru: <https://www.livelib.ru/author/233140/topkonosuke-matsusita>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: URL : <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека : URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
4. Бібліотека Університету Ушинського : URL : <https://library.pdpu.edu.ua>.